

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124010193
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124010193.1

Uznesenie

4 7PP/10/2024

Okresný súd Banská Bystrica konajúc samosudcom JUDr. Barborou Hollou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. 04. 2024 o žiadosti A. B., nar. XX. XX. XXXX v Rožňave, o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

4 7PP/10/2024

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Rožňave, trvale bydliskom Obec Krásnohorské Podhradie, okres C., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/5/2023 zo dňa 06. 02. 2023 v trvaní 12 (dvanástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

3 7PP/10/2024

Dňa 22. 02. 2024 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú odôvodnil tým, že mu uplynula polovica trestu.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol do výkonu trestu odňatia slobody zo slobody predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice dňa 21. 06. 2023. Počas pobytu v tomto ústave neboli zaznamenané nedostatky. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová sa nachádza od 18. 07. 2023, kde bol v rámci vnútornej diferenciacie umiestnený do ubytovne s B^o diferenciacnou skupinou, kde je zaobchádzanie zamerané najmä na rozvíjanie osobnostných rezerv odsúdeného. Adaptácia na podmienky výkonu trestu a začlenenie do society odsúdených prebehla bez nedostatkov. Správanie je na požadovanej úrovni, neboli zaznamenané nedostatky. Príkazy plní. Do prednáškovej činnosti realizovanej pedagogickým personálom ústavu zameranej na vzdelávanie a resocializáciu sa odsúdený zapája sporadicky (evidovaná je jedna účasť). Disciplinárne potrestaný nebol, odmenený bol doteraz len jedenkrát formou pochvaly. Od začiatku prejavoval záujem o pracovné zaradenie, na základe čoho bol aj od 02. 08. 2023 pracovne zaradený. Na pracovisku doteraz neboli zaznamenané negatíva. Odsúdený sa snaží voľný čas využívať zmysluplným spôsobom. Kontakt sa vonkajším prostredím sa pokúšal nadviazať s primárnou rodinou. Matka, stará matka a sestra nereagovali na jeho korešpondenciu a pokusy o telefonický kontakt. Od neúspešného kontaktovania už nevyvíjal snahu smerom k vonkajšiemu prostrediu. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Postoj k spáchanej trestnej činnosti je čiastočne

kritický. Odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, no odporúča sa podmiennečne ho prepustiť s probačným dohľadom.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Chce pomáhať mame, polepšil sa.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť, pretože nie sú splnené podmienky vzhľadom na opakovanú majetkovú trestnú činnosť a čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený A. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/5/2023 zo dňa 06. 02. 2023 v trvaní 12 (dvanástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Priestupkovo nebol odsúdený postihnutý ani raz. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz sedemkrát súdne trestaný, výlučne za majetkovú trestnú činnosť. Prvýkrát bol odsúdený ako mladistvý v roku 2015, kedy sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia osvedčil dňa 15. 05. 2017. Už o necelé dva roky neskôr od osvedčenia sa (skutku sa však dopustil už dňa 29. 06. 2018) bol odsúdený znova k podmiennečnému trestu odňatia slobody, no v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody, ktorý vykonal dňa 05. 07. 2021. Raz mu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu. Ešte v roku 2020 bol mu uložený spoločný nepodmiennečný trest, ktorý vykonal dňa 29. 01. 2022. Už dňa 09. 02. 2022 sa dopustil nateraz posledného trestného činu krádeže, za ktorý mu bol opäť uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody.

Je pravdou, že odsúdený mal v podstate len dve šance na to, aby preukázal, že dokáže viesť riadny život. Využil hneď prvú, keď bol potrestaný ako mladistvý a vedenie riadneho života mu v období od roku 2015 do roku 2018 trvalo najdlhšie. Už od druhého odsúdenia za v roku 2018 a odvtedy sa opakovane dopúšťa tej istej trestnej činnosti. Poslednej sa dopustil ani nie dva týždne po vykonaní nepodmiennečného trestu

odňatia slobody. Ani podmienené tresty odňatia slobody a dokonca ani nepodmienené tresty odňatia slobody ho neodradili od páchania trestnej činnosti.

Odsúdený má 23 rokov, trestnú činnosť začal páchať najneskôr ako pätnásťročný, teda len niečo málo po dosiahnutí veku potrebného pre trestnú zodpovednosť, celú časť doby svojej trestnej zodpovednosti až doteraz netrúvil spôsobom vedenia riadneho života (s výnimkou obdobia od prvého odsúdenia v roku 2015 do spáchania druhého skutku dňa 29. 06. 2018). Odsúdený neuviedol konkrétnu motiváciu zmeniť sa, nepopísal, ako sa zmenil. Tvrdil len, že sa chce vrátiť k matke, s ktorou však počas výkonu trestu odňatia slobody nekomunikuje. Uvedená skutočnosť však je zrejme len následkom toho, že napriek svojmu mladému veku odsúdený strávil vo výkone trestu (okrem v súčasnosti vykonávaného trestu) už devätnásť mesiacov a teraz vykonáva ďalší dvanásťmesačný trest odňatia slobody. Napraviť takéto vzťahy v rodine vyžaduje viac úsilia. Nepochybne by k snahe o zlepšenie vzťahov malo pristúpiť aj polepšenie odsúdeného a jeho náprava. Na to však nepostačuje len pasívna účasť na programe zaobchádzania, kedy odsúdený je síce pracovne zaradený a aj si vytvoril podmienky na udelenie jednej odmeny, no žiadnu zmenu k svojej predchádzajúcej trestnej činnosti nepreukázal. Odsúdený sa nezúčastňuje prednáškovej činnosti zameranej na resocializáciu a prevenciu, resp. zúčastnil sa jej len jediný raz. Hoci aj dodržiava ústavný poriadok a správa sa v súlade s ním, je nekonfliktný, nie sú evidované žiadne nedostatky, nemožno zároveň tvrdiť, že takto odsúdený preukázal potrebnú nápravu. Práve naopak a o uvedenom svedčí aj jeho čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti. Nie je rovnako možné neprihliadnuť na početnosť a intenzitu páchania trestnej činnosti najmä v rokoch 2018 až 2022.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený síce participuje na programe zaobchádzania, no jeho aktivita nie je výrazná. Má osvojené pracovné návyky, je hodnotený pozitívne, avšak osobný rozvoj nenapreduje. Voľný čas trávi len podľa vlastného uváženia aktivitami, ktoré nie sú výnimočné a nie je evidovaná jeho účasť na prednáškach či iných formách edukácie o predchádzaní trestnej činnosti s výnimkou jedného razu. Nie je disciplinárne potrestaný, nebola mu zmiernená diferenciacná skupina. Nie je bez významu ani to, že pre výkon aktuálneho trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu so stredným stupňom strázenia. Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z predchádzajúcich odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcimi skúsenosťami s výkonom trestu odňatia slobody.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli čiastočne pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienené prepustený, ostala neodôvodnená. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený. Niako nekonkretizoval dôvody podmieneného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom strázenia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (7 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov a intenzity) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmienenej prepustení je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného A. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmienenej prepustení zamietol.

Poučenie:

3 7PP/10/2024

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.